

At fugl kom om våren og forsvant igjen om høsten har vært kjent i uminnelige tider, men hvor de kom fra og hvor de dro hen var lenge opphav til stor forvirring.

Fugler i vinterdvale?

Den greske vitenskapsmannen og filosofen Aristoteles (384-322 f.Kr.) var veldig opptatt av mysteriet. Selv om han var klar over at enkelte arter forflyttet seg mellom sommer- og vinterområder, trodde han at lerkene, svalene og duene gikk i vinterdvale. Historier om at svalene samlet seg for å synke ned i mudderet på bunnen av myrer om høsten, for så å fly igjen om våren bare forsterket denne misforståelsen. Midt på 1500-tallet trodde biskopen i Uppsala, Olaus Magnus fortsatt på det samme, og en illustrasjon i hans bok om Nordens Historie viser fiskere ute på isen som fanger både fugl og fisk.

Aristoteles trodde også at forsvinningen av rødstjerten, en vanlig hekkefugl i Hellas, om høsten skyldtes at den forvandlet seg til en rødstrupe. Rødstruper hekker ikke i Hellas, men er en vanlig vintergjest.

Et annet sagn dreide seg om kvitkinngåsa som dukket opp for å overvintre i Europa hver høst, og forsvant igjen ut over havet om våren. Da trodde man at gåsa ble forvandlet til et andeskjell og dermed klarte å overleve sommeren på havet. Ikke før gåsas hekkeplass ble oppdaget langt nord i Arktis på 1600-tallet forstod man hvor feil man hadde tatt.

Fugler på månen?

Tidlig på 1700-tallet var det fremdeles noen som trodde at fugl fløy opp til månen hvor de overvintret!